

Guca Gaaffii harkifannaa dhibee adda baasu (Afan Oromo)

Hiika Bitootessa 6, 2020

Yaadannoo Qo'ataaf

Waraqaan odeeffannoo waa'ee turtii dhukkubsataa adda baasuu ittiin funaannu kun jalqaba kan bocame, aadaa fi duudha Godina Harargee Bahaa, Itiophiyaa irratti kan hundaa'ee dha. Itti aansuun qabiyyeen waraqaa kanaa naannoolee fi biyyoota kan birootii akka ta'uttii jijjiirame ni faayyadama. Hiikkaa biyyoota kanneen biroo <https://www.infolep.org> irratti argattu. Irra caala kan barbaadamu, dhukkubsataa Juuzam irraatti fayyadamuuf, akka haala biyyaatiin waraqaa kana qopheessuun ni barbaachisa.

Annex 1 (Kuusaa suuraa) qalamaa halluutiin maxxansuutu barbachiiisa. Annex 1 maxxansanii, laminatii godhuudhaan yeroo hedduu itti fayyadamuu danda'u (waraqaa odeeffannoo ittiin sassaabamu irraa adda baasuutu barbaachisa).

Akka haala Ithiophiyaatti, yeroo odeeffannoo waraqaa kanaan funaannamu, kaalanderii kan biyyattii fayyadamuutu bu'aa qaba. Waan kana ta'eef, kaalanderii haala biyyattii waliin walfakkaatu ykn kaalanderii addunyaa irratti beekama kan akka (Gregorian calendar) Annex 2 irratti argama. Waan kana ta'eef kaalanderii byoolessa Annex 2 irratti dabaluu gaariidha. Yeroo kalaanderii kana fayyadamnu, taateewwan gurguddo kan akka (Seenaa, Siyaasa fi Ispoortii) waggaa shaman darbanii itti ida'uun ni barbaachisa. Taateewwan kun keessattu dhukkubsataan osoo dhibee isaa hin beekne kan ture maaliifi kan jedhu beekuuf ni gargaara.

Waraqaan odeeffannoo ittiin sasabamuu kun pirojektii qorannoo PEP4LEP tiif waaltessaadha. Akkaataa haala naannoo qorannoon kun itti geggeeffamu irratti hundaa'ee gaaffiiwwan jiran ida'uu, haquu fi bal'isuun ni danda'ama.

Qajeelfamni Gaaffii-Gaaffiin deebisuu odeeffannoo dabalataa fi fakkeenya akkaataa gaafannoo harkifannaa dhibee adda baasuu waliin dhiyaateera. Qajeelfama kana dursaa dubbisaa; akkasumas yommuu gaafannoo kana gaafattan, qajeelfamicha of harkaa qabaadhaa. Gaafannichi akka kutaa pirojektii PEP4LEP'tti qophaa'e.

EDCTP

This project is part of the EDCTP2 programme supported by the European Union (grant number RIA2017NIM-1839-PEP4LEP).

This project received funding from the Leprosy Research Initiative (LRI; www.leprosyresearch.org) under LRI grant number 707.19.58.

Odeeffannoo Galme'e Funaanaa

Maqaa:

Ogummaa:

Buufata Fayyaa:

Guyyaa Gaafiif Deebii:

(Guyyaa/Ji'a/Bara)

Mallatto nama odeeffannoo funaanu:

Odeeffannoo Dhukkubsata

Koodii ID Dhukkubsataa:

Gosa Dhukkubsataa (*Saanduqa fili*): Dhukkubsataa Jalqabaa

Dhukkubsataa PEP4LEP irratti beekame (Yeroo duulaa gogaa / calaluu maatii dhukkubsataa)

Yoo barbaachise, yaada qorataaf as kaa'uun ni dandeessa:

Turiinsa qorannoo

1. Malattoon yeroo duraatiif ofiirratti argitee kami? _____

Suuraa mallattoowwan Annex 1 irra jiru dhukkubsataatti agarsiisi.

2. Mallattoo jalqabaa dhukkuba kee kana yeroo jalqabaatiif bara kam ofiirratti argite?

3. Sirriitti ifteessuuf, mallattoo jalqabaa dhukkuba kee kana erga ofiirratti argite ji'a meeqa darbe? Ji'aan

Lakkoofsa ji'aa murteessuuf Kalanderii Annex 2 irratti argamu fayyadamuun ni danda'ama.

4a. Malattoon kun yeroo gara yeroot akkamit akka jijjiramaa dhufee naaf ibsuu dandeessa? Malattoon hangam akka sirraa turee natti himuu dandeessa? (*Mallattoowwanii fi ji'a hangam akka turan gabatee armaan gadii irratti barreessa*)

Yoo barbaachise, fakkeeniyota caqasuun ni danda'ama: Paachii gogaa , miiraa dhageettii dhabuu, Nooduulii, Furdachuu/dhukkii hidda ribuu/narvii, Adooddii harkaa/faana miilaa, Rara'uu faana miilaa, Rara'uu burrisa harkaa, Qonyoo harkaa, Madaa/madaa urataa/gogaa bishaan kuuse kan dhukkubbii hinqabne, Quba harkaa/miilaa gabaabbate, Sochii juuzam (Dhiitaa/diimina/dhukkubbii qaamaa). Mallattoowwan biro dhukkubsataan caqasees barreessaa.

Mallattoo 1:

Ji'aan

Mallattoo 2:

Ji'aan

Mallattoo 3:

Ji'aan

Mallattoo 4:

Ji'aan

Mallattoo 5:

Ji'aan

Mallattoowwan dabalataa kan jiran yoo jiraate, saanduqa yaada dabalataa fuula 3 irratti ji'oota irra turan waliin barreessa.

4b. Fuula 6 irratti bakka mallattoo jalqaba qaama irratti mul'atee 'X' agarsiisi.

5. Erga malattoo kana ofi irratti argitee tarkaanfiin ati fudhattee maali? Tarkaanfii kana yoom fudhattee? (*Tarkaanfiiwwan fudhatamanii fi ji'a hangam akka ture barreessaa, deebiiwwan hedduu caqasuun ni danda'ama*)

Yoo barbaachise, fakkeeniyota caqasuun ni danda'ama: Hakima aadaa daawwachuu, (daawwaa akka zayitaa, waan akka baaduu fi kkf) fayyadamuun ofumaan of yaaluu, Buufata fayyaa daaw'achuu, tarkaanfii homaa fudhachuu dhiisuu. Tarkaanfiiwwan biroo dhukkubsataan fudhate yoo jiraate, itti dabaluun barreessa.

Tarkaanfii 1:

Ji'aan

Tarkaanfii 2:

Ji'aan

Tarkaanfii 3:

Ji'aan

Tarkaanfii 4:

Ji'aan

Tarkaanfii 5:

Ji'aan

Tarkaanfiiwwan dabalataa kan jiran yoo jiraate, saanduqa yaada dabalataa fuula 3 irratti ji'oota waliin barreessa.

6. Buufata fayyaa yeroo jalqabaaf kan daawwate yoomi?

Ji'aan

7. Qorannoo dhukkuba kee osoo hinbeekiin dura si'a meeqa buufata fayyaa daawwate?

Daawwannaa

8. Qorannoo dhukkuba kee yoom beekte?

Ji'aan

9. Gaaffiin itti aanu baay'eetti barbaachiisaa waan ta'eef, ammas deebiseen sigaafachuu barbaada: mallattoo dhukkuba kee yemmuu yaadduu fi gaaffiiwwan kana dura gaafatamte yemmuu waliin madaaltu, mallattoo dhukkuba kee jalqabaa erga argitee hagam turee?

Yeroo duraatiif mallattoo dhukkuba kana ji'a meeqa dura ofiirratti argitee?

Ji'aan

10. Guduunfaa:

Mallattoon juuzam yeroo jalqabaatiif kan mul'ate:

Ji'aan

Turiinsa qo'annoo

=

Ji'aan

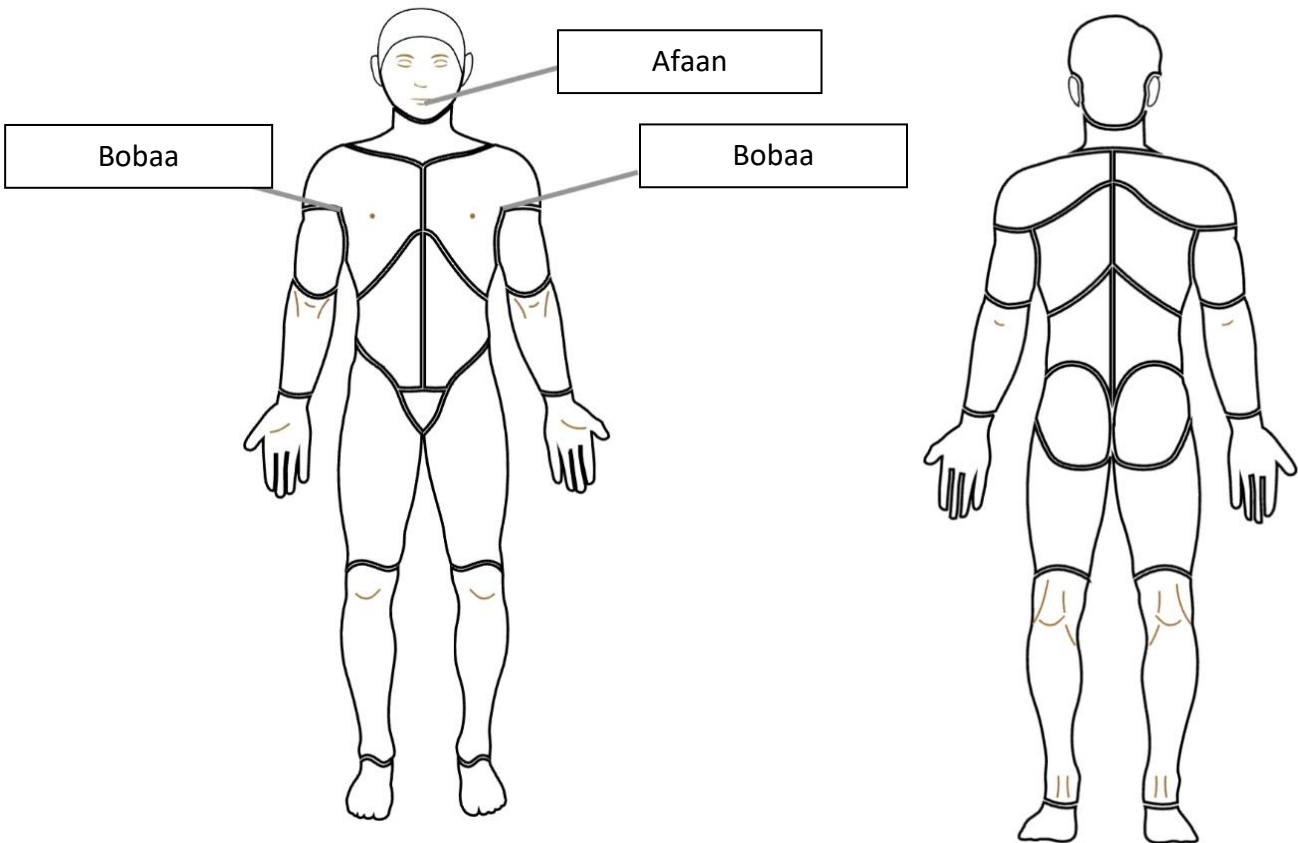
Xumura gaaffii

Kaartaa gaamaa

4b. Mallattoon jalqabaa maal ture? Bakka mallattoon jalqaba qaama irratti mul'atee Kaartaa qaamaa armaan gadiirratti 'X'n agarsiisi

i. Mallattoo jalqabaa:

ii. Mallatticha Kaartaa qaamaa rratti 'X'n agarsiisi:

Dhuma gaafannoo

Guduunfaa

Yaadannoo: Kutaan kun (gaaffii 11-14) nama odeeffannoo gara data beezii irratti galchuun kan quuttamudha. *

11. Sanduqa cuqaasuu fi baay'ina ji'a mallattoo eeramee dabaluu:

☐	Paachii gogaa	☐	Ji'aan
☐	Miiraa dhageettii dhabuu	☐	Ji'aan
☐	Nooduulii	☐	Ji'aan
☐	Ribuu/narvii furdaa	☐	Ji'aan
☐	Adooddii harkaa fi/ykn faana	☐	Ji'aan
☐	Rara'uu faana miilaa	☐	Ji'aan
☐	Rara'uu burrisa harkaa	☐	Ji'aan
☐	Qonyoo harkaa	☐	Ji'aan
☐	Madaa/ gogaa bishaan kuuse kan dhukkubbii hinqabne	☐	Ji'aan
☐	Quba harkaa/miilaa gabaabbate	☐	Ji'aan
☐	Sochii juuzam (Dhiitaa/diimina/dhukkubbii qaamaa)	☐	Ji'aan
☐	Mallattoowwan biro dhukkubsataan caqasee maqaan:	☐	Ji'aan

12. Guyyaa dhukkubni juuzam beekkame **A** : Ji'aan

13. Mallattoon juuzam yeroo jalqabaatiif kan mul'ate : **B** Ji'aan

14. Turiinsa qo'annoo **B** - **A** Ji'aan

*** Qorataan/gargaaraan qorataa guduunfaan kaawwamee fi deebiiwwan odeeffanno funaanan barrffame walsimuu isaa ni mirkaneessu.**

Annex 1 – Kuusaa suuraa: Juuzam

If needed, change the photos on these 4 pages to photos corresponding to the local context (e.g. when a different skin colour is more common).

It is possible to only print this annex once (and laminate if possible or use a plastic folder), and reuse it several times when administering the questionnaire.

Skin patches - Madaa maramaa/geengoo

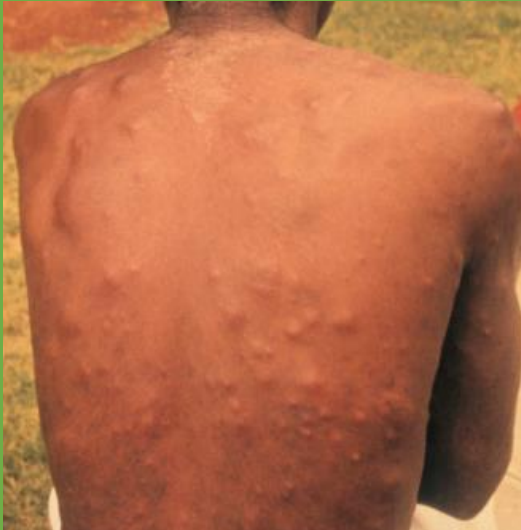
Skin patches - Madaa maramaa/geengoo

Skin patches - Madaa maramaa/geengoo

Nodules / Noodulii/dhiita gogaarraa guddaa

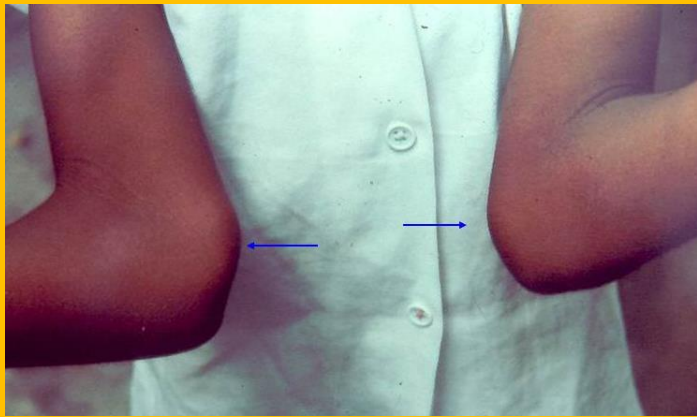

Patch and nodules

Patches and nodules

Ribuu/narvii furdaa

Rar'uu miila

Rar'uu burrisa harkaa

Qonyoo qubaa

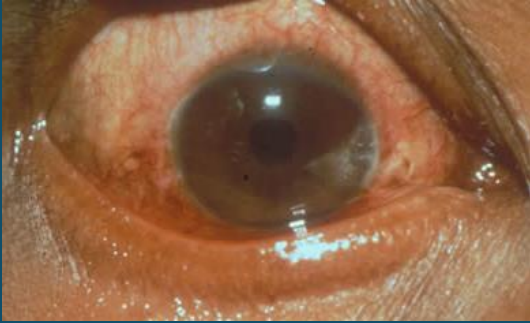
Madaa/madaa urataa/gogaa bishaan kuuse kan dhukkubbii hinqabne

Quba harkaa/miilaa gabaabbate fi Jajallina quba miila/harka

Amala fuulaa

Rakkina Ija

Jajallina funyaani

Jajallina gurraa/ nooduulii

Nooduulii fuulaa

Gogaa goggogaa / gogaa baqaqaa (Dafqa dhabiinsa harka, faanaa) -

References: www.dermatologyadvisor.com , <http://web.stanford.edu>. Please contact us if references are missing: pep4lep@nlrinternational.org.

Annex 2 – Kaalanderii

Kaalanderii naannoo/biyyaa qo’annoon itti gaggeeffamu fayyadama. Akkasumas guyyoota ayyaana gurguddoo, taateewwan woqtii (FKN woqtii roobaa) fi seenaa, siyaasa (fkn Pirezidaantii haaraa) ykn taatee ispoortii waliin walqabatu kan waggaa shaman darbanii itti dabalaa. Dabalataan taateewwan dhuunfaa yaadannoo ta’uu danda’an (fkn Fuudhaaf heeruma, mucaa jalqaba dhalate, hojii eegaluu) fayyadamuun haala jiru yaadachuuf ni gargaara. Annexii kana yeroo tokko maxxansuun fi lamineetii godhuun yeroo hedduu fayyadamuu ni dandeessu.

HARVEST SEASON – BIRRA – (AUTUMN)														
Meskerem					Tikimt					Hidar				
1	8	15	22	29	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29
2	9	16	23	30	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30
3	10	17	24		3	10	17	24		3	10	17	24	
4	11	18	25		4	11	18	25		4	11	18	25	
5	12	19	26		5	12	19	26		5	12	19	26	
6	13	20	27		6	13	20	27		6	13	20	27	
7	14	21	28		7	14	21	28		7	14	21	28	

DRY SEASON – BEGA – (WINTER)														
Tahsas					Tir					Yakatit				
1	8	15	22	29	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29
2	9	16	23	30	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30
3	10	17	24		3	10	17	24		3	10	17	24	
4	11	18	25		4	11	18	25		4	11	18	25	
5	12	19	26		5	12	19	26		5	12	19	26	
6	13	20	27		6	13	20	27		6	13	20	27	
7	14	21	28		7	14	21	28		7	14	21	28	

TSEDAY – (SPRING)														
Magabit					Miyazya					Ginbot				
1	8	15	22	29	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29
2	9	16	23	30	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30
3	10	17	24		3	10	17	24		3	10	17	24	
4	11	18	25		4	11	18	25		4	11	18	25	
5	12	19	26		5	12	19	26		5	12	19	26	
6	13	20	27		6	13	20	27		6	13	20	27	
7	14	21	28		7	14	21	28		7	14	21	28	

RAINY SEASON – KIREMT – (SUMMER)															
Sene					Hamle					Nehasa					P
1	8	15	22	29	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29	1
2	9	16	23	30	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30	2
3	10	17	24		3	10	17	24		3	10	17	24		3
4	11	18	25		4	11	18	25		4	11	18	25		4
5	12	19	26		5	12	19	26		5	12	19	26		5
6	13	20	27		6	13	20	27		6	13	20	27		6
7	14	21	28		7	14	21	28		7	14	21	28		

Enkutatash (New Year)	Meskerem 1
Meskel (Finding of the True Cross)	Meskerem 17
Ledet (Christmas)	Tahsas 28/29
Timket (Epiphany)	Tir 11
Fasika (Easter)	Miyazya